

Sylabus przedmiotu

Przedmiot:	Synteza i chemia organicznych związków chiralnych
Kierunek:	Chemia, I stopień [6 sem], stacjonarny, ogólnoakademicki, rozpoczęty w: 2012
Specjalność:	chemia środków bioaktywnych i kosmetyków
Rok/Semestr:	III/5
Liczba godzin:	75,0
Nauczyciel:	Sowa Sylwia, mgr
Forma zajęć:	laboratorium
Rodzaj zaliczenia:	zaliczenie na ocenę
Poziom trudności:	podstawowy
Wstępne wymagania:	Znajomość treści programowych chemii organicznej oraz treści z wykładu "Synteza i chemia organicznych związków chiralnych". Znajomość technik oczyszczania związków organicznych (krystalizacja, destylacja, sublimacja), sprzętu wykorzystywanego na pracowni z chemii organicznej.
Metody dydaktyczne:	<ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia laboratoryjne • klasyczna metoda problemowa • konsultacje • z użyciem podręcznika programowanego
Zakres tematów:	Tematy: <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozdział 1,2-diaminocykloheksanu na enancjomery 2. Otrzymywanie kamfordiaminy z kamfory 3. Otrzymywanie kamforosultamu z kamfory 4. Otrzymywanie kwasu kamfolenowego z kamfory 5. Otrzymywanie karwonu z limonenu 6. Synteza i rozdział 1-naftyloetyloaminy 7. Synteza i rozdział 1-feniloetyloaminy 8. Otrzymywanie optycznie czynnego BINOL-u 9. Otrzymywanie ftalanu mentylu z bezwodnika ftalowego i mentolu
Forma oceniania:	<ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia praktyczne/laboratoryjne • dokumentacja realizacji projektu • obecność na zajęciach • ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność) • śródsesestralne pisemne testy kontrolne

	<p>Zaliczenie kolokwium wstępnego dot. znajomości technik oczyszczania zw. organicznych, sprzętu wykorzystywanego na pracowni z chemii organicznej.</p> <p>Wykonanie ćwiczeń laboratoryjnych i zdanie opracowań z wykonanych preparatów.</p> <p>Nieprzekroczenie 2 nieobecności na ćwiczeniach laboratoryjnych.</p> <p>Zdobycie 50% punktów z trzech kolokwium dot. zagadnień omawianych na wykładzie:</p> <p>Kolokwium I 6/11/14</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stereochemia związków organicznych, struktura cząsteczek organicznych, chiralność, atom stereogeny, stereogenne atomy inne niż węgiel 2. Konfiguracja, określenie konfiguracji absolutnej, projekcje Fischera, nomenklatura D,L i R,S 3. Metody ustalania konfiguracji absolutnej, deskryptory konfiguracji chiralnych cząsteczek, symbole R, S, osie i płaszczyzny chiralności, deskryptory re i si, helikalność (P lub M), deskryptory konfiguracji wiązań podwójnych (cis, trans i E,Z) 4. Konfiguracja względna, deskryptory erythro, treo, mezo, rac, względna orientacja podstawników (D,L; endo, egzo; α, β; syn, anti) 5. Deskryptory konformacji fragmentów etanowych, konformacja naprzemianległa, naprzeciwległa, gauche, anti, deskryptory stereochemiczne pierścienia sześciocząłowego, podstawnik aksjalny, ekwatorialny, pseudoaksjalny, pseudoekwatorialny 6. Własności chiralnooptyczne molekuł, czynność optyczna, dyspersja skręcalności optycznej <p>Kolokwium II 11/12/14</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czystość enancjomeryczna, określenie czystości enancjomerycznej 2. Prochiralność, heterotopowość, kryteria rozróżniania ligandów heterotopowych, heterotopowe strony konsekwencje heterotopowości 3. Analiza konformacyjna związków acyklicznych i cyklicznych, zarys historyczny, konformacja związków acyklicznych, efekt gauche, efekt anomeryczny, konformacja cykloheksanu, monopodstawione i dipodstawione pochodne, konformacja związków cyklicznych innych niż sześciocząłowe, , konformacja a reaktywność 4. Stereochemia reakcji organicznych, podstawienie nukleofilowe dwucząsteczkowe (S_N2), wewnątrzcząsteczkowe podstawienie nukleofilowe (S_N) dwucząsteczkowa substytucja elektrofilowa (S_E2), eliminacja dwucząsteczkowa (E2), syn-eliminacja, syn-addycja, anti-addycja. <p>Kolokwium III 8/01/14</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Właściwości stereoizomerów, rozróżnianie stereoizomerów, racematy, właściwości racematów i enancjomerów, rozdzielanie stereoizomerów, rozszczepianie, racemizacja, rozszczepianie przez krystalizację, konglomeraty, krystalizacja preferencyjna, rozdział spontaniczny, rozdzielanie chemiczne poprzez diastereoizomery, odczynniki rozszczepiające, połączenia inkluzyjne, rozdziały chromatograficzne, wzbogacenie enancjomeryczne, rozdziały w dużej skali, rozdziały kinetyczne, rozdziały enzymatyczne, racemizacja. 2. Zasady syntezy asymetrycznej, aspekty historyczne i znaczenie, warunki strukturalne i energetyczne. 3. Metodologia syntetyczna w syntezie asymetrycznej. 4. Zasada syntezy asymetrycznej z użyciem chiralnego substratu, z wykorzystaniem chiralnych reagentów, z użyciem chiralnych
Literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. A.I. Vogel, Preparatyka organiczna, WNT, Warszawa, 1984 2. E. Juaristi, Introduction to Stereochemistry and Conformational Analysis, John WileySons Inc, New York, 1991 3. J. Clayden, N. Greeves, S. Warren, P. Wothers, Organic Chemistry, Oxford University Press, Oxford 2005 4. E.L. Eliel, S.H. Wilen. Stereochemistry of Organic Compounds, John WileySons Inc, New York, 1994
Modułowe efekty kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 01 Ma podstawową wiedzę na temat klasyfikacji, nazewnictwa , struktury, reaktywności, mechanizmów reakcji, syntezy i roli w funkcjonowaniu organizmów żywych wybranych klas związków organicznych. 02 Zna podstawowe aspekty budowy i działania aparatury naukowej z zakresu dyscyplin naukowych, właściwych dla studiów chemicznych 03 Posiada umiejętność wykonywania podstawowych czynności w laboratorium chemicznym. 04 Umie wykorzystać zdobytą wiedzę do projektowania syntez związków organicznych. 05 Potrafi planować i wykonywać proste doświadczenia, przygotowywać odpowiednie zestawy przyrządów i aparatury oraz analizować otrzymane wyniki.